

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár
(4 fillér).
A kéziratot nem ad vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1911. JANUÁR 3.

HETEDIK ÉVFOLYAM. — 2. SZAM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.—
Fél évre . . . 7.—
Negyed évre . . . 3.50.
Egy óra . . . 1.20

Vidéken:
Egész évre . . . 20.—K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Országos népszámlálás.

Kassa, jan. 2.

Törvény értelmében a központi statisztikai hivatal fővezénylete alatt egész hadsereget tevő mozgósított segéderők közreműködésével s közel öt millió korona költséggel, most megy végbe a nagy művelet: Magyarország népességének számbavétele. Husz milliónál több számlálólapot, tíz milliónál több családi és háztartási törzslapot, sok százezernyi házjegyzéket osztanak szét a lakók közt, a szükséges mellékletekkel.

A mostani számlálásnak munkaterve szélesebb a szokottnál: a férfi népességtől külön megtudakolja életkorát, foglalkozását, családi állapotát, adóképeségét, iskolázottságát stb. E körülményesebb kérdőpontokhoz igazodik a választási reform kodifikációja s a férfilakosság eme nagy közjogi mű keletkezésében működhet közre egyénenként a maga adataival. Az eredményből kapnak a törvényszerkesztők tájékozódást, hogy a választási jog kiterjesztésének milyennek kell lennie annak idején az egészséges elekcio érdekében s az ország történeti jellegének megóvása szempontjából. A polgárságon mulik most, hogy e nehéz és következményeiben korszakos probléma megoldását saját őszinte bevallásaival megkönnyítse és a jó eredményt ez által biztosítsa.

De nemcsak a választási reform dolgában; a törvényhozó munka és gyakorlati politika egyéb ágazataiban is ez a népszámlálás megjelöl nemzetetörősitő munkánk irányát s kulcsot ad feladatainkhoz. A családi háztartások képe, a lakásviszonyok rajza, a foglalkozási körök szerint tagoltság, a városok népfelszívó ereje, a vándor-népesség költözésének törvényei, a nők és gyermekek közreműködése a keresők munkájában, a napszámos- és cselédsorban élők helyzete, az iskolaköteles koruak számaránya, a hadköteles koruaké s az evolucio, mely egyetemes fejlődésünkben mutatkozik: megannyi intelem arra nézve, hogy szociális, gazdasági, kulturális, vagy jogi reformokkal hol kell az államnak lendítőleg, vagy tultengés esetén mérséklőleg beavatkoznia.

A kormányhatalom, törvényhozás és az összes helyhatóságok egyaránt érdekelvék ama relációkban, amiket a népszámlálás a statisztika tudományos

módszerével Magyarország közviszonyairól feltárni fog. Sőt feszült figyelemmel várja az eredményt a művelt külföld is, mert abból fogja megállapíthatni, hogy hazánk a világversenyben idáig mekkorát haladt, a civilizációban hol tart a többi államok közt s a nemzetközi relációkban mennyit ér, erejére mennyiben legheszámitani.

Komoly és szép kötelessége a haza polgárainak, hogy e nagy munkálatból egyenként kivégeyék részüket. Mindegyikünk csak egy porszemmel járulhat hozzá s mégis hatalmas hegy fog a porszemekből kiépülni. De kiki felelős is a maga bevallásáért, hogy adatai az igazságnak megfelelőek. A törvény ebben szigoruan rendelkezik s akaratát kemény büntetőjogi szankcióval pecsételi meg.

Ahogy a multban nem volt rá példa, hogy a népszámlálási művelet meghamisítása ellen a kihágási törvény erejével kelljen védekezni, most is bízunk a polgárság lelkiismeretében és komoly kötelességtudásában, hogy a felvételnél közreműködőket legjobb erejével támogatni fogja.

Uj év a munkapártban.

A főispán üdvözlése.

Tisztelgés a pártelnöknél.

A kassai nemzeti munkapárt szilárd összetartozandóságának és rendíthetelen elvi meggyőződésének adta tanujelét, amikor uj év alkalmából Sziklay Ede főispán és a személyében képviselt kormány iránt ragaszkodását és bizalmát kifejezte. A párt hangulata és a kassai polgárság zömének érzülete kristályozódott ki a pártelnök szavaiban, amikor leszögezte, hogy a főispánnak és a kormánynak a haza békés felvirágoztatására irányuló tevékenységét ezentul is teljes hűséggel fogja támogatni. A polgárság szeretettel övezi körül a főispánt, amit a küldöttségben megjelent polgárok színe-java a legszébben illusztrált s ez a szeretet még jobban meg fog gyökeredezni a főispán nagy hatást keltő beszéde után, melynek a lélek mélységeit átható igazságtal és meggyőző ereje feleslegessé tesz minden kommentárt.

Tisztelgés a pártelnöknél.

A kassai nemzeti Munkapárt küldöttsége délelőtt 10 órakor üdvözölte Kazinczy Gyula dr. pártelnököt. Az ujév alkalmából Neuwirth Elek dr. mondott lelkes beszédet és méltatta a pártelnök érdemeit, aki nehéz időkben, a fizikai fáradsággal nem törődve vállalta a vezéri szerepét és győzelemre vitte a pártot.

Kazinczy Gyula dr. pártelnök, hálás szí-
vel köszönte meg a nem várt kitüntetést. Az

elmúlt évben nagy átalakulás történt. Ebben kivette részét a párt. Nehéz viszonyok között, lekicsinyelve, gáncsolva, kicsufolva derekasan megverekedtünk és győztünk. A győzelem a párt tagjainak érett politikai felfogásának és párthűségének köszönhető. De már most a jövőt kell néznünk. A politikai élet szünet nélküli küzdelem, az ostrommal bevett pozíciót meg kell tartani! Arra kéri lelkes szavakban a pártot, hogy magasan lobogtassa a zászlót, mert pártunknak honfentartó missziója van, a mi politikai meggyőződésünk szerint pártunk van hivatva arra, hogy hazánk békés haladását és fejlődését biztosítsa.

A lelkesen fogadott beszéd után, a népes küldöttség a pártelnök vezetése alatt a főispán üdvözlésére

indult. Sziklay Ede főispán fogadó szobája zsufolásig megtelt a kassai polgárság elítjével. Kazinczy Gyula pártelnök a, következő beszéddel üdvözölte:

Méltóságos főispán ur!

A kassai nemzeti munkapárt megjelent Méltóságod előtt, hogy az évforduló alkalmából jó kívánatait kifejezze és a Méltóságod és az általa képviselt kormány iránti ragaszkodásáról és bizalmáról tanuságot tegyen.

Válságos időben foglalva el Méltóságod a főispáni széket, a lefolyt nagy alkotmányos küzdelem eredménye meggyőzözte Méltóságodat arról, hogy bennünk hűséges pártjára talált, mi pedig most biztosítjuk Méltóságodat, hogy Méltóságodnak és a kormánynak a hazánk békés felvirágoztatására irányuló tevékenységét ezentul is teljes párt-hűséggel támogatni fogjuk és e nagy cél eléréséhez Méltóságodnak mentől nagyobb sikert kívánunk.

A politikai reflexióhoz még egy más-neműt is hozzáfűzni kívánok: Méltóságod a városi polgárság által alig ismerve, jelent meg körünkben, de az első perctől fogva megnyerte a polgárság szívét és ma a polgárság igaz szeretete veszi körül Méltóságodat. Meg vagyok arról győződve, hogy ez az érzés kölcsönös, kívánom, hogy a baráti érzés aranyszálai minket mind erősebben fűzzenek össze és az Ég áldását kérem Méltóságodra és családjára.

A zajos éljenzéssel fogadott beszéd után, feszült figyelemmel hallgatták Sziklay Ede főispán választát, aki nagy hatást keltve, a következő szavakkal köszönte meg a lelkes ünneplést.

A főispán beszéde.

Tisztelt Barátaim! Az érzelem melegével üdvözölöm Önöket, most, midőn a kassai Nemzeti Munkapárt első politikai ujesztendejét bevezetik s abba életet öntenek, köszönöm a megemlékezésnek azon részét, mely abból engem illet, de különösen köszönöm — politikai állásomnál fogva — azon bizalmi nyilatkozatot, melyet kormányom politikája iránt kifejeztek.

Ennek a bizalomnak s a felajánlott támogatásnak értékéről csak a letűnt esztendő küzdelmeinek eredménye lehet hitelesebb, mint én.

Mélyen tisztelt pártelnökünk érdekes politikai fejtegetéseit a maguk egészében

osztom, a magam személyes vonatkozásából mégis egy visszaemlékezésrel kívánom kiegészíteni.

Midőn 1905-ben a vérmes illúziók a nemzetet magukkal ragadták s Tisza István lángelképének előrelátó politikája — mely a nemzeti fejlődést az obstrukció túlzásaitól megvédeni törekedett — kisebbségbe jutott, a diadalittas ellenzék a nemzetet alkotmányválságba sodorta s az ezt követő kormányváltás után annyi sokak közt magam is visszavonultam a közéletől s úgy rendezkedtem be, mint aki a közélettel végleg leszámolt.

Ámde a nemzet is leszámolt az illúziókkal, melyek tehetetlenségre kárhoztatták s egy váratlan fordulat ide hozott engem Kassára, olyan vezető pozícióba, melynek életképessége még látszólag kétséges volt.

Akkor találkoztam és ismerkedtem meg Önökkel s Önök képezték azon gárdát, melynek hite, buzgalma, elszántsága és kitartása diadalra vitte a zászlót, melyre az alkotó nemzeti munka volt írva.

Engem tehát Önökhöz Tisztelt Barátaim nemcsak bajtársi viszony, de az elismerés és hálá érzelmek is fűznek s midőn ennek nyílt szívvél kifejezést adok, elismerésemet nyilvánítom még azon higgadság és alkotmányos önfegyelmesség felett is, melyet a győzelem után többségünk tudatában az ellenzék iránt tanúsítottak, fényes példáját nyújtották ennek az előbbi napokban is, midőn a városi választások alkalmával a kassai ellenzék vezérével a közigazgatási bizottságba beválasztották s nem követték azon szenvedélyes példát, melyet fordított körülmények között az ellenzéki többség tanúsítani szokott, hogy szembeli túlsúlyával legázol minden ellenpártot s minden alkotmányos szokással ellentétben elfojtja a higgadt és komoly ellenvéleményt s ezzel az eszmék egészséges megvitatását és megértését.

Milyen következményekkel jár ezen hatalmi túltengés, bebizonyította az elmúlt országgyűlés példája.

És most tisztelt Barátaim, politikai nyilatkozatokat és programot híhetőleg nem várnak tőlem, a méltatlan szenvedések iskolájából kerültem ide s azokat a pártihűséget önként vállaltam magamra, ezt a sorsot Önök is elviselték s a mi kölcsönös bizalmunk megingathatlan!

Csak arra kívánok még kiterjeszkedni, — minden célzatos híresztelés ellen — hogy igen jól ismerem politikai pártéletünket odafenn s annak egységéről teljes bizonyosságban vagyok, hittel és bizalommal nézek a jövő elé, mert ez a párt meg fogja valósítani azt, amire vállalkozott és egészséges nemzetmunkával fogja gyarapítani a nemzet erkölcsi s anyagi erejét!

Tisztelt Barátaim! Hálátelt szívvél mondok Önöknek köszönetet eddigi támogatásukért, melyre a jövőben is számítok s kívánom, hogy mindnyájuknak adjon a Mindenható boldog újévet!

Zajos lelkesedést keltett a főispán beszéde és a hangulat melegségéből kitűnt, hogy meghódította a jelenlevők szívét. Sziklay Ede főispán ezután a küldöttség tagjaival barátságos beszélgetésbe elegyedett.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek mindennap.
Chikágói Karambol asztalok.

Mi lesz a bankjegyekkel.

Bank-exlex.

Ujlesztendő napján megszűnik az Osztrák-Magyar bank jegykibocsátó szabadelme s mindenkinek joga lesz bankjegyeket tetszés szerinti mennyiségben kibocsátani. Megszűnik az Osztrák magyar bank alapszabályainak ama korlátozó rendelkezése, hogy az Osztrák-magyar bank a nála bemutatott bankjegyeket nem köteles törvényes ércpénzre átváltatni és hatályba lép a törvénynek ama rendelkezése és a bankjegyek szövegében foglalt ama kötelezettség, hogy a bank a bemutatott bankjegyeket azonnal törvényes ércpénzre átváltani köteles.

Vagyis a tegnapi nappal megszűnt az Osztrák-magyar bank jegykibocsátó jogának kizárólagossága, ugyanakkor pedig megkezdődtek a készfizetések, a melyekért oly elkeseredett harc folyt a két kormány és a két állam között.

E nagy változásnak azonban csak elméleti jelentősége van, a mennyiben föl sem lehet tételni, hogy akadjon olyan bitor vállalkozó, a ki az Osztrák-magyar bank közbizalomnak örvendő bankjegyeivel szemben új bankjegyeket hozna forgalomba, vagy a ki ujlesztendőtől kezdve nem fogadná el teljes fizetési értékben az Osztrák-magyar bank pénzjegyeit. Jellemső azonban, hogy a közönség körében, nyilván az ellenzéki izgatás és a meg nem értett ellenzéki érvelések következtében az a balhít terjedt el, hogy a tegnapi naptól kezdve a bankjegyek értéke kétségessé vált, sőt hozzánk is érkeztek különböző helyről levelek, a melyben még azt is kérdezték, hogy „január 1-én ki fogja az Osztrák-magyar bank jegyeit beváltani?”

A közönség legyen nyugodt. Az Osztrák-magyar bank beváltja bankjegyeit, újfajta bankjegyeket senki sem fog kibocsátani és a bank-exlexnek csak közjogi elméleti jelentősége lesz, ellenben a mindennapi élet terén semminemű zavart sem fog előidézni. A politika gyakran van távol az életől és a kérdéses esetben a politikai felfogás és a tényleges közjogi helyzet hatása a gyakorlati életben egyáltalán nem lesz észrevehető.

Egy kis változás.

Beteg állatok husa.

Uj miniszteri rendelet.

A vidéken azok, akik húst esznek, nem mindig a mészárosától vagy a hentestől vásárolják a pörköltnek, vagy a vesepecsenyének valót, amiből az is következik, hogy a husneműhöz olykor-olykor olcsóbban jutnak. Elég gyakran megessik ugyanis, hogy az egyik-másik gazda a bornyuját, a tehenét, a disznóját, vagy a birkáját maga vágja le s a fölösleget annak módja és rendje szerint kiméri, rendszerint az ösmerősök között. Miután pedig ezeknek a gazdáknak üzleti részüjük nincsen, igen természetes, hogy néhány fillérral olcsóbbjánosok, mint a mészárosok, vagy a hentések, akikre az üzlet sok minden terhet ró.

Megessik azonban az is, hogy a nem ópen lelkiismeretes gazda azt a jószágot öli

le, amely megbetegszik s amelynek elhullásától oka van tartani. Így hát az is természetes, hogy egyes esetekben az olcsóbb hushoz jutó szomszédok és ismerősök olyan pecsenyét, vagy paprikást esznek, amely egészségüknek aligha használ. Hogy pedig egyes gazdák elfajta visszaéléseket követhetnek el, annak oka eddig abban rejlett, hogy a levágott állatok húsát az állatorvossal nem kellett megvizsgáltatniok s így a husvizsgálati díjakat is megtakarították.

Ennek a vizás s a közegészségügyre veszedelmea állapotnak most a földmivélelőügyi miniszter véget vetett, kimondva, hogy a gazdák által levágott jószágok húsát csakis az esetben szabad kismérni, ha a husvizsgálat annak módja és rendje szerint megtörtént, vagyis ha a húst fogyasztatónak nyilvánították. Ez a rendelet immár érvényben van, kétségtelenül nagy öröme a cigányoknak, akik elől a beteg állatok húsát a szomszédok és az ismerősök ezentúl nem eszik el.

Andrássy nagy kávéház!

Tulajdonos: Szentgyörgyi Ferenc.

BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK

:: 7 UJ BILIÁRDASZTAL ::

Minden szombaton

≡ katonazene-hangverseny. ≡

Vasárnap, hétfőn, kedden és csütörtökön este cigányzene.

HIREK

— Vidéki előfizetőinket tisztelettel felkérjük, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be. A NAPLO előfizetése egy évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 5 korona.

— Tartalékos hadnagyok. A király december hó 22-én kelt legfelsőbb rendeletére Demecs Elemért, Blaszár Zoltánt a kassai 9. honvéd gyalogezredhez, báró Stralendorf Gyulát a kassai 5. honvédhuszárezredhez tartalékos hadnagygyá kinevezte.

— Az iskolák állami segélye. Sziklay Ede főispán körlevelet bocsátott ki Abauj-megye területén lévő valamennyi iskolaszékhez, állami iskolai gondnoksághoz és községi előjárósághoz az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában.

Az 1907. évi XXVII. t.-cikk 15. §-a ugyanis megállapítja azon feltételeket, amelyek teljesítése nélkül az iskolák állami segélyben nem részesülhetnek. Ezen törvény értelmében tehát csak az az iskola tarthatja meg a már elnyert állami segélyt továbbra is, amelyik nemcsak a tanterem és felszerelése, meg a tanítói lakás, hanem szellemi, a nevelés és oktatás jó eredménye tekintetében is megfelel a törvényes követelményeknek.

— Adakozások a Népkönyhának. A lefolyt héten adakoztak a Népkönyha javára: Frank Henrik és Fia 100 K, gróf Forgách Eleonóra, Herzfeld Gyuláné Budapest 20-20 K, Kuffler Zsigmondné, Ungár Adolfné 10-10 K, báró Fiedler Rezsóné, dr. Wirkmann Arminné, Grünfeld Bernátné 5-5 K. Természetben adakoztak: Farkas Adolf 31 drb. kalács, Reisz Henrik 66 liter karácsonyi sütemény, Friedmann Mór 2 és

A József királyi herceg Szanatórium-Egyesület 1911. évi január hó 14-iki Japán tea-estélyére

Kimonokra eredeti japán kelméket ajánl és kimonokra megrendelést elfogad **GOMBOS JENŐ, Fő-u. 39.**

fél kg. cukor. Adakozók fogadják a Nép-könyha vezetőségének hálás köszönetét. El-látást nyert 832 egyén.

— **Táncmulatság.** A *Kassai Iparoskör* 1911. évi január hó 7-én saját könyvtár-alapja javára, a Schalkhás-szálló összes termeiben tartja ezidei nagyszabású bálját, amely iránt máris nagy érdeklődés mutatkozik. Személyjegy 2 kor., családjegy 5 korona. A táncmulatság kezdete este 9 órakor.

— **A munkásgimnázium előadások** második sorozata január hó 8-án vesszi kezdetét az alábbi napokon és időben: I. évfolyam: 1. Egészségtan, 6 egymásutáni hétfőn fél 8-tól fél 9-ig, dr. Sidlauer Jenő. 2. Ipartörténet, 6 egymásutáni hétfőn, fél 8-tól fél 9-ig, dr. Siposs Aladár; első előadás február 20-án. 3. Gyakorlati mértan, minden hétfőn fél 9-től fél 10-ig, Gerecz Lajos. 4. Ipari és kereskedelmi könyvelés, minden szerdán fél 8-tól fél 9-ig, Wirker István. II. évfolyam: 5. Magyar művelődés története, minden kedden fél 8-tól fél 9-ig, Szabó Adorján. 6. Egyetemes földrajz, minden pénteken fél 8-tól fél 9-ig, Hokay Károly. 7. Abrázoló mértan 6 vasárnapon át d. e. 9—12-ig, első előadás január 8-án, előadó Kiss Zoltán. 8. Szabadkői rajz, 6 vasárnapon át d. e. 9—12-ig, első előadás február 19-én, előadó Kovács János. A munkásgimnázium igazgatója.

— **Véres verekedés.** Szombatról vasárnapra virradó éjszaka 3 órakor a Fő-utca 102. sz. Bihar-féle vendéglőben összeverekedtek Viszlavszky György, Barna István, Bacsay János, Honza István, Rodák Pál, Steper Adolf és Tarkóvi Béla. A vendéglős kiutasította őket, mire az utcán folytatták a verekedést. Előbb azonban a vendéglőst a fején megszurkálták. Kívül még két katona is belcavatkozott a mulatságba, míg végre néhány detektív Kepes Tibor vezetésével lefegyverezte a harcias ó-évtamstókat. Sikerrült a katonákat is letartóztatni és átadni a katonai kirendeltségnek. Az eljárást megindították. Bihar sérülése súlyos, de nem életveszélyes.

— **Találtatott egy télikendő.** Tulajdonosa jelentkezik a rendőrségen, ahol kellő igazolás mellett átveheti.

— **Rendőri krónika.** A rendőrség Szilveszter napján előállította *Ruszmák* András és *Csiszár* György kassai csavargókat koldulás és csavargás, *Guttman* Józsefet pedig hazalás miatt. Megindult ellenük az eljárás.

— **Leghasznosabb ajándék,** amit vehet színházi látcső legfinomabb: francia lencsével. Lorgnon arany csipetű és látszerészeti cikkek. Blumberg S. E. látszerész, Fő-utca 89.

Színház.

A testőr.

Molnár Ferenc vigjátékának szövege.

1. felvonás. Az asszonyok ideálja, a dicsősége teljes nagyságában fürdő, körülrajongott színész, megházasodik. Színésznőt vesz el feleségül és alaposan beloszeret a feleségébe. Ezzel a szerelemmel azonban együtt jár a féltékenység is; a színésznek annyi sikere volt nőknél, akik csak futólag érdeklődtek, hogy most kétkedni kezd a felesége erényében és nem tud belelátni az asszony lelkébe, mert a szerelemtől vaknak érzi magát.

2. felvonás. A színész szokatlan és merész hadicselre szánja a fejét. Felöltözik testőrtisztnak, meglátogatja a feleségét az opera páholyában és oly kitűnően színészkedik, hogy az asszony nem ismer rá. A

testőr elkezd udvarolni és a hadicsel sajnálatosan bevállal: az asszony kapitulál.

3. felvonás. Otthon a férj ismét eredeti alakban áll a nő elé és eleinte úgy látszik, hogy ő van fölényben, mert hiszen ő maga győződött meg róla, hogy a felesége hűségre gyenge lábon áll. De az asszonyok asszonyi egyénisége kiismerhetetlen és legyőzhetetlen. A színésznő bámulatos finomsággal sétál a hazudozás és bevallás mesgyéjén és a színész végül is kénytelen teljesen letörve belenyugodni, hogy sohasem lesz tisztában a feleségével.

— **Cigányszerelem.** *Lehár* Ferenc diadalmas új operettje már teljesen kialakult a próbákon. Pompásan betanulva, már teljes, zánépróbatartanak s akár már is elő lehetne adni a nagysikerű operettujdonságot annyira elkészültek a szereplők. Kitűnő szerephez jutott *Váradi* Margit, aki a vezető énekpartit *Zorikát* énekli. *Jócsi* cigányt *Barna*, *Ilonát* *Potaki* Vilma és *Hornyai* Janka felváltva játsszák. Az új dongság betanításán *Simándy* karmester buzgólkodott, míg a hatóságos rendezés *Tihanyit* dicséri. Az operett-rész fényes díszletek készültek.

— **Bánk bán.** Újvívi beköszöntőül *Katona* örökszép tragédiáját kaptuk szép előadásban. *Komjáthy* János nemes lendületű *Bánka* — mint mindannyiszor igaz gyönyörűségünkre szolgált. *Bartha* István forró temperamentuma *Petur* bán szenvedélyes hazaszeretettét a szív igaz hangjain ezáltalatta meg. *Majthényi* eredeti felfogással alakított *Biberachjában* annyi új szín és olyan sok intelligencia volt, hogy alakja nemcsak önmagával hatott, de azzal a szépséggel is, melyet a német és a magyar gondolkodás közti kontraszt ad. *Fái Flóra* *Gertrudisza* és *Hevesi* *Mariska* *Melindája* igen nagy hatást keltettek. Közönség sok volt.

— **A testőr — premierje.** *Molnár* Ferenc nagysikerű vigjátékát, mely már a *Vigszínházban* a huszonötödik előadást tullehaladta, holnap, kedden este mutatja be a *Kassai Nemzeti Színház*. Ritkán esik meg, hogy egy színpadi alkotás iránt a közönség és az előadó szereplők, egyaránt lelkes érdeklődéssel viseljenek. *A testőr*, különös értékét és rendkívültségét jellemzi, hogy eddig a lázas várakozás, mindenütt a diadalmas siker koronázta. A főváros után, a vidék meghódítására indult a daliás testőr, aki a maga feleségét két alakban szereti a már a külföldi figyelmé is ráirányult a kitűnő darabra, mely a szerző eddigi nagysikerű műveit is felülmulatta. A kassai bemutatón a címszerepet *Bársony* Aladár játssza. Komoly studiummal merült szerepébe s a színház tájkán nagy sikert jósolnak neki. *Harsányi* Margit és *Hevesy* *Mariska*, akik a színésznő szerepét játsszák felváltva, szintén briliáns szerepekhez jutnak. A premieren *Harsányi* az első. A kritikust *Majthényi* játssza, aki *Komjáthy* János vezetésével mellett a rendezésben is részt vett. A színésznő anyja felváltva *Vágóné* és *Bodrogi* *Lina*. *A testőr* kiálló kiállításának hatásait az új díszletek emelik. Az új dongság kedden, szerdán és csütörtökön kerül színre.

Otthon-kávész

— fényesen átalakított új helyiség. —
Fülkék társaságok számára.
Kényelem és elegancia. ELSŐRANGU
— KISZOLGÁLÁS. Új biliárdok. —
BEL- ÉS KÜLFÖLDI LAPOK.
NAPONTA CIGÁNYZENE.
— SZÁLLODÁNK ELSŐRANGU. —
TISZTÁN BERENDEZETT SZOBÁK.

TÁVIRAT — TELEFON.

A király betegsége.

Bécs, jan. 2.

Riasztó hírek kerültek forgalomba ma reggel *Ófelsége* betegségről. A fáma szerint *Ófelsége* nagyfokú lázban volt. Illetékes helyről értesülünk, hogy a királynak jelentéktelen náthája van és ezért nem engedte meg orvosra, hogy *Schönbrunnból* a *Hofburgba* menjen kocsin. *Ófelsége* 5 napig a szobát kénytelen őrizni.

A politikai ujév.

Budapest, jan. 2.

A nemzeti munkapártnál.

A politikai ujév alkalmából a nemzeti munkapárt országos végrehajtó bizottsága nevében *Boöthy* László üdvözölte *Perczel* Dezsőt, a párt elnökét.

Perczel Dezső válaszában azt felelte, hogy meggyőződése, hogy a kormány a munkapárttal együtt, vállalva sikerrel fognak küzdeni azon, hogy Magyarországon a viszonyok konszolidációjának, hogy igazi alkotmányos élet legyen. A párt teljes bizalommal néz a kormány munkálkodása elébe.

A miniszterelnöknél.

A miniszterelnöki palotában fogadta *Khuen-Héderváry* Károly gróf miniszterelnök a munkapárti képviselőket, akiknek nevében *Perczel* Dezső üdvözölte a minisztert.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök azt válaszolta, hogy bátran mondhatja a lefolyt esztendőről, hogy az sikeres volt az országra nézve is. Rendbehozták az ország pénzügyeit, az állam háztartását, megalkották a perrendtartást is. Az ország szükségleteit sikeresen fogják végbeinni. Tovább fejlesztik alkotmányos életünk legfőbb zálogát, a királlyal való jó viszonyt. Ausztriával a békés egyetértés terén kívánunk haladni.

A házelnöknél.

Berzeviczy Albert házelnöknél a munkapárti képviselők tisztelegtek és boldog újévet kívántak. A képviselők nevében *Daniel* Gábor beszélt.

Berzeviczy Albert az válaszolta, hogy lelkének egész melegevel ragaszkodik pártjához. Sajnálja, hogy nem küzdhet velük együtt, mert házelnöki tisztsége ezt nem engedi. Működésében mindig részrehajlatlanul járt el és így fog tenni a jövőben is.

Kossuth Ferencnél.

A Kossuth-párt az ujesztendő alkalmából tisztelegget vezérénél *Kossuth* Ferencnél. *Hammersberg* László üdvözölte *Kossuth* Ferencet, aki válaszában kijelentette, hogy a párt ragaszkodik eddigi elvéhez. A katonai terheket nem emeli. Ragaszkodnak a választási reform mielőbbi megalkotásához.

A Justh-pártnál

hivatalos tisztelegés nem volt, mert *Justh* Gyula nem tartózkodott Budapesten.

A néppártnál.

A néppárt nevében *Molnár* János apát táviratilag üdvözölte a párt vezérét *Zichy* gróft.

Lezuhanq aviatikus.

Losz-Angelos, jan. 2.

Horsay aviatikus, aki a múlt héten a magassági repülés terén rekordot teremtett, tegnap délután 600 láb magasságról lezuhant. Szörnyethalt.

GOLDBERG és NEUWIRTH

vízvezeték és csatorna berendező cég

Kassa, Deák Ferenc-utca 37. szám.

Telefon 443. szám.

Egy 15-16 éves fiú

kifutónak

felvétetik Vitéz A. utóda könyv-,
kő- és műnyomdájában, Kass,
Harang-utca 9-ik szám alatt.

Jégyári berendezés

óránként 450 kg. munkaképes-
séggel elsőrendű német gyártmány

négy hét alatt szállítható.

Kisebb üzemű hidegfejlesztő- és
jéggépeket gyorsan szállíthatnak

Gál és Fodor Budapest, Teréz-
körút 23. szám.

**A fenyegető
kolera-**

veszély alkalmából a t. közönség figyelmét
bátorkodunk ráterelni az alábbi
szakvéleményekre.
A magy. kir. műegyetem borászati labora-
toriuma által hivatalosan megejtett és által-
lunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy-Cognacot

betegünknek alkalmaztuk és azt sikeresen
használva, mint kitűnő minőségűt és a
francia cognacokkal vetekedőt a

legjobban ajánlhatjuk.

Kelt Budapesten, 1892. október havában.

Dr. Tauffer Vilmos, Dr. Kétyl Károly,
egyetemi tanár. egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan, Dr. Angyán Béla,
egyetemi tanár. egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre, Dr. Poor Imre,
egyetemi tanár. kir. tan. egyet. tanár.
Dr. Pertik Ottó, Dr. Báron Jónás,
egyetemi tanár. egyetemi tanár.

A tisztaság mellett legjobb óvszer a kolera-
veszély ellen az

ESTERHÁZY-COGNAC.

Mindenütt kapható.

Központi iroda: V. Csáky-u. 14. Telefon 31-49

Tèlen át

nem érdemes a fehérműt otthon mosatni, mert

HALTENBERGERNÉL

a ruha legnagyobb megkimélése mellett
mossák a fehérműt, suly szerint mán-
gorolva és vasalva, darabonként való
árszámitás mellett. Háztól való el-
hozatal és házhoz való szállítás.

Gallérok, kezelők

felülmulhatatlan kivitelben tükörfénnnyel
vasaltatnak. TELEFONSZÁM 70.

Makulatura papir

kicsiben és nagyban
jutányos áron kapható

a „NAPLO” kiadóhivatalában Kassán.

— Harang-utca 9-ik szám

Murányi József kiadó.

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel.

Elfogad betéteket betétkönyvecskére és cheque-
számlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat, kisorsolt értékpapírokat leszámítol. — Folyósámla hitelt
engedélyez fedezet alapján. — Értékpapírokat, külföldi pénzneme-
ket vesz és elad. — Szelvényeket díjtalanul vált be.

Felvilágosítások készséggel adatnak.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFOZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különben árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Hirdetések felvétetnek a kiadóban**ETERNA**

Ha Ön a legprecízebb, legelegánsabb, a legtöké-
letesebb órát keresi, a fenti szót el ne felejtse.
Az ETERNA schweizi órák páratlanul állnak a
világon.

A Schild Frères & Cie. Grenchen [Schweitz]

„ETERNA” világhírű gyártmányainak egyedüli raktára:

HEILMANN HENRIK

órás és aranyműves, Kassa, Kossuth Lajos-utca 9-ik szám.

Raktárán saját gyártmányu briliáns, gyémánt ékszerek, drága-
kövek, arany, ezüst és kínai ezüst tárgyak. Elfogad legkényesebb
aranyműves és órás munkát. A legmodernebb gépekkel és műsze-
rekkel felszerelve. Törött aranyat, drágaköveket és ezüstöt vásárol vagy
becserél. Zálogházban elhelyezett ékszerekről a zálogjegyek magas áron vásároltatnak.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.

Kassai Estilap

POLITIKAI NAPILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ:
 MURÁNYI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Fő-utca 64. szám alatt. (Szinházzal szemben.)
 Telefonszám: 21.

Előfizetési árak:
 Helyben: Egész évre 18 korona, Fél évre 8 " , Negyed évre 4 " , Egyes szám 4 fillér.
 Vidéken: Egy évre 20 korona, Fél évre 10 " , Negyed évre 8 " , Egyes szám 4 fillér.

Képviselelők a parlamentben.

Amikor a háznagy urat erősen ostromolták az ifjú és ambiciózus képviselők, hogy minél közelebb ül-hessenek a piros bársony-székek üdvöt osztó félköré-hez, — abban a tülekedő időben, a képviselőház megalakulása után, a kar-zatról nem tudtuk Blanár Béla ülőhelyét felfedezni. Sok kutatás után végre a leghátsóbb sorokban, már a fülkék alatt ráakadtunk, ott ült szerényen, elvonul-va . . . Maga akarta-e ugy, vagy a stréberek okozták, hogy Kassa követe az elő-dők példájára nem ült az első sorokba, az államfér-fiak közelségébe, hanem szerény helyet választott.

Azt hisszük, hogy Blanár Bélán mulott a dolog. Mi-nek tolakodjon? Ha az ujone-képviselő a generális figyel-mét föl akarja hívni ma-gára, ahhoz édes-kevés, hogy folyton a kabátjá-hoz dörgölődzik! — És maradt szerényen, cse-n-desen, a maga helyén . . . És bekövetkezett a parla-ment munkája. Minden va-lamire való javaslatnál szó-lásra emelkedik Kassa kö-ve-te . . . A kis stréberek hátra fordulnak, a minisz-terek megteszik azt a hős-tettet, hogy a kényelmes bársonyszékből lelépkednek a hátsó sorokban ülő Blanár Bélához, hogy meleg kéz-szorítással, elismeréssel gra-tuláljanak beszédéhez. Így jutott hátsó sorból a kor-mány közelségébe.

Ilyen újabb sikere voltteg-nap Blanár Bélának a Ház-ban. A nemzetiségi kérdés-ben, a magyar állameszme

mellett tört pálcát és bebi-zonyította milyen abszurdum az, hogy nemzetiségek-nek kétnyelvű hivatalos irat-tot küldjön a közigazgatás és a bíróság. Honnan tudja az a hatóság, hogy az illető román, szerb, tót vagy mi-csoda? A két nyelvet a magyar állameszmével ösz-szeférhetőnek nem tartja.

Mély figyelmet keltett a Házban a közigazgatásról mondott kritikája. Polemi-zált Hammersberg László abauji képviselőjével, aki egy beszédében felhozta, hogy azt kellene elősegíteni, hogy a megyei tisztviselők nagyobb politikai tevéken-séget fejtsenek ki, hogy mint az alkotmány bástyái jobban működhesse-nek.

Blanár erre kijelenti, hogy ideálja nem a politizáló és olykor reszisztáló, de a köz-igazgató vármegye . . .

A régi idők elmultak. A megyei szervezet változott. Ma már a megyei tisztvi-selők teendője nem nobile officium, hanem életpálya. A tisztviselők fizetésének rendezését helyesnek tartja és státus rendezés mellett emel szót.

A városok dolgát, hely-zetét, állapotát nagy hozzá-értéssel tárgyalta és kíta-pintotta, mi volna a segít-ség módja. Lehetővé kell tenni, hogy a polgári osz-tály, mely alig erősödött meg és máris erős küzdel-meket kénytelen folytatni, mint államfenntartó osztály fennmaradhasson. Az állam-nak kell előmozdítani, hogy városok kellő módon fej-lődjenek, hogy így lehetővé váljék, hogy a felviruló

mezőgazdaság mellett ala-kuljon minnél előbb kul-turális és gazdasági vidéki központ, vidéki város és ezzel megalapíttassék Ma-gyarország jövőjének to-vábbi évezrede.

Még sok pompás gondo-latot szemelgethetnénk Bla-nár beszédéből, akit már a hátsó sorban is nagyon észrevesznek: a parlamenti férfiak épugy mint a karza-ton hallgató közönség. Ezek a komoly politikai sikerek, nem hangos frázisokban, hanem szociális munkára felszerelt tudásban gyöke-redznek.

A költségvetési vita.

A képviselőház ülése.

Husvételi vakáció.

A Kassai Estilap fővárosi tudósi-tójától.

Budapest, április 4.

Berzeviczy Albert elnök nyi-totta meg az ülést.

Indítványára a Ház elfogadta, hogy e hó 9-től 25-ig husvétli szü-netet tartanak.

Nadányi Károly interpellációt nyújtott be egy lelkész magyar-ellenes igazgatási ügyében.

Ezután Khuen miniszterelnök beterveztette az indemnitásnak június hó végéig való meghosz-szabításáról szóló javaslatot.

A belügyi tárcához

Kun Béla Justh-párti szó-lalt fel. Kívánja a közigazgatás reformját, de tiltakozik az államosítás ellen. A főispán kezéből ki kell venni a fegyelmi hatalmat. Követeli az ál-talános titkos választói jogot. A városok segélyezéséről határozati javaslatot nyújt be.

Lukács György alatt az ellen-zék kivonul. Lukács a tüdővész elleni fokozott védekezésről be-szélt.

Kovácsy Kálmán Kossuth-párti védelmezi pártja álláspontját a választói jog tárgyában.

Sümeget közbeszólása miatt az elnök rendreutasítja.

Kovácsy a fokozatos jogkiter-jesztés híve.

Justh Gyula: 48-ban nem így szabadították fel a jobbágyokat! Az ülés végén Nadányi el-mondta interpellációját.

POLITIKA.

A Kassai Estilap távirata.

Khuen Bécsben.

Khuen miniszterelnök ma este 7 órakor Bécsbe érkezik, ahol nyomban tanácskozni fog Bieneth miniszterelnökkel a véderőreform és a katonai büntető novella be-jelesztésének időpontjáról. Bieneth hir szerint nem akar beleegyezni abba, hogy a magyar parlamentbe előbb terjesszék be a javaslatokat.

Mi van a bankkal?

Polonyi Géza holnap interpel-lálni fogja a kormányt, hogy a főrendiházzal miért nem tárgyal-tatja a Ház által már elfogadott bankjavaslatokat. Azt is meg fogja kérdezni, hogy mi fog történni akkor, ha az osztrák kormány nem lesz hajlandó a banjavlatokat a 14. szakasszal életbe léptetni.

Csábitás

kivándorlásra.

Leleplezett ügynök.

A felvidéki kivándorlásnak leg-főbb mozgató erejét, a rengeteg számu titkos kivándorlási ügynök-ben kell látnunk. Beszélnek jegy-zőkről, községi bírókról, tanítókról, akik Missler titkos ügynökei, de a legveszedelmesebb ügynökök mégis, az Amerikát már megjárt

Tavaszi ujszerű angol double kelmék

Nyári costum és ruha imqrimé selymek

Grenadin, delain, ruhavászon és finom mosóárak

Női fehérműek — Napernyő különlegességek

GOMBOS JENŐNÉL Fő-utca 39. szám. (Dómmal szemben).

gazdák, akik dollárokkal ébresztik a kivándorlási vágyat. Különösen Missler érti, hogy kell erre a mesterségre az Amerikát megjárni és most hazatérő munkást kitanítani. Igérnek pénzt neki, hogyha szépen szól Amerikáról és rábíri a falubelieket, hogy Missler-hajókon vándoroljanak ki Amerikába, akkor ebből nagy kereset kinálkozik számára.

Az ilyen pénzzel kecsegtető ajánlatok megbódítják a rendszerint kapzsi parasztokat, akik aztán mint visszatért „amerikánerek”, nagy tekintéllyel bírván a faluban, akadálytalanul üzhetik — az embervásárt, a legaljasabb üzérkedést.

Tegnap a rendőr előállította Spak János ugorfalvi lakost, aki abaujmezei földmivészeket kísért Csaczára. A titkos ügynököt Hudopkó István rendőrbíró, titkos kivándorlásra való csábításért 1 napi fogságra ítélte. Többet érdemelt volna!

Püspökválasztás lesz.

Révész Kálmán is jelölt.

A Kassai Estilap tudósítójától.

Eröss Lajos, tiszántuli református püspök halálával a megüresedett püspöki szék betöltésére már is kiírták a választást. A tiszántuli ref. egyházkerület püspökjelölőgyűlését április hó 20-ára tűzték ki. Eddig hat jelöltet emlegetnek. Közülük Révész Kálmán kassai ref. esperes.

Kun Bertalan elhalálozása után Révész Kálmánnak igen nagy pártja volt az egyházkerületben. Eröss Gyulával szemben azonban nem akarta felvenni a mérkőzést, mert nagyrabecsülte és a püspöki szék betöltésére méltónak találta. Révész bárhogy kapacitálták, fogadja el a jelölést, szigorúan megmaradt elhatározásánál. Az egyházkerületi községek sajnálattal nyugodtak meg Révész elhatározásában, de fenntartották a jelöltségi szándékot, arra az alkalomra, ha újból megüresedik a püspöki szék.

Ez az alkalom hamarabb következett be, mint hinni lehetett volna. Eröss Lajos korai halála, alig egy évi püspöksége után, most előtérbe lép Révész Kálmán kassai ref. esperes, akinek érdekében nagyszámú hívei már megindították a mozgalmat. A jelek szerint a hat jelölt közül Révész Kálmán a leg-erősebb. Természetesen a jelölés Révész Kálmán akaratától függ s kérdés hajlandó-e hat jelölttel szemben a mérkőzést felvenni,

A rendőrbíróság büntet.

Tej, hus, borhamisítók.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

A kassai rendőrségen szervezett Rendőrbíróság szigorúan üldözi az élelmiszerhamisítókat.

És ami ennél is üdvösebb, publikálja a hozott ítéleteket. A nyilvánosság elé vitt ítéletek a közönység érdekeit védelmezik, mert amíg nincsen olyan szigorú törvényünk, mely az élelmiszerhamisítókat testi sértés, egészségünk ellen intézett merénylet címén börtönnel büntethesse, addig egyetlen jó fegyverünk van ellenük: a kipellengézés. Hudopkó István meghatalmazott rendőrbíró a következő újabb ítéleteket közli lapunkkal.

Fekete Albert szkárosi földbirtokost tejhamisításért 200 kor. pénzbírságra ítélte.

Klema János mészáros húsbecsempészés és az állatorvosi köteles vizsgálat megkerülése végett 5 napi elzárásra és 100 korona pénzbírságra.

Paskesz Lipót ab.-szepesii szeszkereskedőt, mert hamisított bort szállított Kassára 300 korona pénzbírsággal sújtották.

Freudonfeld Adolf és Netusil Vince kassai henteseket kolbászfestésért 40—40 kor. pénzbírságra ítelték.

Ezek a tételek igazolják, hogy az élelmiszerhamisítók üldözése közül nincs kivétel és elnézés, ami mindenesetre Hudopkó István lelkiismeretes birói működésének is köszönhető.

Tizenhatéves betörő

Ellopott takarékkönyvek.

S.-A.-Ujhely, apr. 4.

(A Kassai Estilap tudósítójától.)

Tegnap este Sátoraljaujhelyen Rimár József építőmester lakásán vakmerő betörés történt. Az iroda helyiségben nyitva volt az ajtó és a szobában irományok, könyvek heverték a feldult szekrények előtt a földön.

Rimár azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A bűnügyi osztály vezetője megállapította, hogy a betörést csak egy a helyszíni körülményeket ismerő egyén tehetné. Ekkor Rimárnak feltűnt, hogy tanonca Magyar Ferenc 16 éves fiú, a késő esti idő ellenére nincs

otthon, holott hét óránál tovább nem szabad volt kimaradnia. A rendőrség megkérdezte, nem látták-e este a fiút az irodában ólálkodni. Egy cseléd elmondta, hogy látta, amint a fiatal kamasz a szekrényekből és az asztalfiókból irásokat kidobált.

Ez a körülmény a gyanút Magyar Ferencre irányította és a betörés tettese valóban ő is volt, mint az a vizsgálat bizonyította.

Magyar Ferenc a gyermekmehelyen nevelkedett, ahová mint ismeretlen lelenc került. Tíz éves korában Rimár magához vette, hogy kitanítja a kőmives mesterségre. A fiú szépen fejlődött, erős termetű, egészséges arcú, eleven, jó eszű ifjúvá növekedett. Most 16 éves volt és közeledett a felszabaduláshoz Rimár maga csodálkozott a legjobban, hogy minden gyanu a fiú ellen irányul. De vasuton is látták, amikor S.-ujhelyről elutazott.

A fiatal betörő Rimár György építőmester asztalfiókját feltörte s abból több takarékkönyvet és készpénzt ellopott.

A takarékkönyvek összege a következő: Rimár György 1000 kor., Rimár Géza 1200, Remeviczky Antalné 496, Magyar Teréz 15 korona. Ezenkívül ellopott 500 korona készpénzt, Kósa Péter névre szóló 206 koronás kötelezvényt és számos fontos okmányt. A fiatal betörő elmenekült.

A kassai rendőrség S.-ujhelyről táviratot kapott, hogy Magyar Ferencet, ha Kassára jönne, tartóztassa le.

A szabadgondolkodás programja.

A Bacsányi-kör közgyűlése.

A Szabadgondolkodás Magyarországi Egyesület kassai fiókjá, a Bacsányi-Kör tegnap d. u. 6 órakor rendkívüli közgyűlést tartott a Kereskedő Ifjak Egyesületének helyiségében, melyet erre a célra nagy előzékenységgel bocsájtott az Egylet vezetősége a Bacsányi-Kör rendelkezésére. A közgyűlést Deil Jenő kereskedelmi és iparkamarai s. titkár, a Bacsányi-Kör elnöke vezette. A szabadgondolkodás programjáról Holländer Árpád dr. ügyvédjelölt tartott nagy tetszéssel fogadott szabadelőadást, melyben a szabadgondolkodás lényegét és modern fogalmát fejtette ki, filozofikus elmélyedéssel, majd a szabadgondolkodó mozgalmak természetét és az emberi egyesülések ökonomiáját ösmertette s

ennek során arra a következtetésre jutott, hogy megfelelő gazdasági szervezethez nélkül a mozgalmi sikerességének egyedüli helyes módja a tudományos, kérdéseknek szigorúan tárgyilagos taglalása és a szabad kutatás eredményeinek népszerűen tudományos terjesztése, úgy a Kör beléletében, mint nyilvános működésében.

Az egy óránál tovább tartott szabadelőadást a közgyűlés élénk helyesléssel honorálta és ezzel a Bacsányi Kör progammjával az elfogultságtól és előítéletektől ment tudományos gondolkodás védelmének és terjesztésének komoly munkáját fogadta el.

Deil Jenő dr. elnök ösmertette a Szabadgondolkodás Magyarországi Egyesületének belügyminiszterileg láttamozott alapszabályát és ajánlotta, hogy ezeket, mint-hogy a fiókokra is érvényesek, a Bacsányi-kör változatlanul tegye magáévá. A közgyűlés az elnöki előterjesztéshez vita nélkül, egyhangulag hozzájárult, mihez képest az előkészítő közgyűlésen elfogadott alapszabálytervezet hatályát veszítette s a tisztikar és választmány mandátuma is megszűnt.

A közgyűlés lelkes közfelkiáltással Deil Jenő dr. t választotta meg újból elnöknek, jegyző-titkár: Goldmann László dr. ügyvédjelölt, pénztáros: Székely Géza banktisztviselő, ellenőrök: Körpner Sándor és Gábor Hugó banktisztviselők lettek ugyancsak egyhangú közfelkiáltással. A 15 tagú választmány a következőképp alakult meg: Adler Otto jh., Boros Aladár tanító, Füredi Jenő m. kir. javítóintézeti kertész, Fenyő Lajos banktisztviselő, Holländer Árpád dr. ügyvédjelölt, Kaiser Sándor dr. rendőr s. fogalmazó, Kolos Akos dr. ügyvédjelölt, Siehmann Frigyes ügyvédjelölt, Szepessi Miksa dr. ügyvédjelölt, Szilágyi Zoltán dr. ügyvédjelölt, Vitéz Sándor könyvkereskedő, Wollner Gyula joghallgató, Zalusky Rezső ügyvédjelölt.

Andrássy Gyula

Hazajön Itáliából.

Andrássy Gyula gróf szombat estére jelezte hazaérkezését; e nap délutánján azonban távirat érkezett tőle, amelyben jelentette, hogy közlekedési akadályok folytán nem jöhet s így a vasárnapi képzőművészeti közgyűlésen sem elnökölhet, amiről a társulatot táviratilag értesítette s elmaradását kimenteni kérte. Andrássy gróf valószínűleg pénteken érkezik Budapestre.

Bel- és külföldi Stoor-
:: különlegességek. ::

A trieszti Linoleum-gyár készít-
::: ményeiből nagy választék. :::

Szőnyegek
Függönyök
Butorkelmék

VÁRY GYULA

divatüzlete

(a szentháromsággal szemben).

A sportélet fejlesztése.

Nemzeti ügyé kell tenni.

Világszerte győznek a magyar színek.

Alig néhány éve, hogy a sport-szervevény Magyarországon abba az egészséges irányba kezdett fejlődni, melyben ma már jelentékeny előrehaladást tett és nevezetes eredményeket ért el. Alig néhány éve csak, de az eredmények bámulatosak és méltán töltethetik el minden magyar ember szívét büszkeséggel. Ifjúságunk valami különös lelkesedéssel vette magát arra a nemes szórakozásra, melyet a hatalmas angol nemzet ifja és örege egyaránt lankadatlan szorgalommal üz: a sportolásra és szinte páratlanul áll a maga nemében az a gyors nekilendülés, mellyel a testedzés ügye az egész országban elterjedt és rokonszenves fogadtatásra talált.

A fővárosban egymásután alakulnak a sportegyesületek. Ma már nemcsak dologtalan emberek szórakozása a testedzés, hanem életszükséglet, melyet egész okosan épen azok forszíroznak a legérősebben, akik kenyerüket is fásasztó testi és szellemi munkával keresik. A tapasztalás reávitte az embereket arra a megismerésre, hogy a sportolás nem léha időtöltés, hanem hasznos, egészséges, üdítő és az életkedvet, munkabírást, a testi és szellemi erőket fokozó komoly játék.

A főiskolai hallgatók, tisztviselők, kereskedők és iparosok egymásután alakítottak sportegyesületeket és úgy a fővárosban, mint a vidéken buzgón üzik a testedzés minden fajtát. Torna, atletika, vivás, uszás, csónakázás, koresolya, ski, mind lelkes hívekre talált és az örök nemcsak az egyes sportágakban való tökéletesedésre, hanem az egymással versenyző mérkőzésre is törekcsenek.

A sportversenyek ma nélkülözhetetlen szórakozássá, látványosságá lettek s a fővárosban valóságos eseményszámba megy egy-egy sportmérkőzés. Az emberek ezrei, sőt tizezrek tódulnak ki Budapesten a versenypályára, ahol pedig totalizátor sem működik, ahol semmi egyebet nem láthatnak, mint hatalmas izomzatú, egészségtől duzzadó férfiakat, bámulatos testi erejű ifjakat, akik pompás ügyességgel üznek erőtfeszítő játékokat.

A vidéken is határozottan mindinkább nő az érdeklődés a versenyek iránt. Az a vidéki em-

ber talán még nem érzi annyira a városi élet idegsorvasztó hatását, a hivatali és üzleti munka lankasztó fáradságát, mint a fővárosban lakók s ezért nem olyan sóvárgó bámulója, nem olyan elbűvölt rajongója a feszülő izmoknak, az acélos rugalmasságu testnek. Pedig bizony jobb korán kezdeni. A fővárosiak már szinte tulzott igyekezettel iparkodnak helyreépíteni a mulasztottakat. A sportegyesületekbe özönlnek a tagok, a torna ermek, vívóiskolák zsufolásig teltek, a sporttelepeken hemzsegnek a játékosok.

Mindez pedig nem pillanatnyi fellángolás eredménye, hanem a célszerűség belátásának következménye. A kifejtett sportolás üdvös hatását ma már több generáció érzi. Ma már férfiak azok, akiknek ifjúsága egybeesik a magyar sportélet ifjukorával. És jönnek újabb nemzedékek a régiek után s mind erősödik, izmosodik a nemes testedzéstől.

Az egyesületek működése azonban más jó kihatással is van. A magyar színek világszerte győznek a nemzetközi versenyekben. A londoni Olympiádon világbajnokságot nyertünk s a világvárosok sporttelepein egymásután huzzák árbóca a győztes magyar lobogót. A magyar név hire, a magyar fiuk dicsősége napról-napra nő a nemzetközi sportéletben.

Ez maga is olyan nagy érték, hogy érdemessé teszi a sport ügyét a legmesszebbmenő társadalmi és állami támogatásra. A sportot nemzeti ügyé kell tenni s már az iskolákban fejleszteni. A kormány feladatául is tekinti egy jelentékeny sportalap létesítését. Addig azonban támogassa a közönség a sportolókat. Látogassa versenyeket. Egy erős, diadalmas nemzedék fogja ezt a támogatást a magyar névnek szerzett dicsőséggel meghálálni.

(—r.)

Szegény Mozit elgázolja a Villamos.

Utban áll a vonatnak.

A Kassai Estilap tudósítójától.

Ma délelőtt egy szűkebb bizottság, melyben részt vettek *Kriebel* Edgár dr. városi főjegyző, *Rudersmiedt* Ferenc Máv. osztálymérnök, *Förstel* Ottó a berlini cég igazgatója és a város, valamint a vállalat mérnöke végig járta a tervek szerint kijelölt villamos vonalat. Különösen fontos dolog volt, azokat a helyeket, ahol a

csatlakozás kivihető és ahol kitérőket lehetne lerakni, pontosan meghatározni. A villamos vasutat építő berlini cég ugyanis a technika legújabb vívmányaival szereli fel az üzemet. Így a kitérők egy darab öntött vas alapba beágyazott monstrok volnának, amihez sok hely kell.

Az Erzsébeti kitérő, ahol a főutcai, a Bethlen-körúti és a pesti uti vonalok kereszteződnek, valamennyi kitérő között a legnagyobb lesz. A tervek szerint azonban az Uránia mozgó színház beleesik abba a területbe, a hová a kitérőt építeni kell. Miután pedig a terven változtatni nem lehet, mert az azzal számol, hogy valamikor az Erzsébeti és főutca tengelyében Városházát fognak építeni — a Mozira szomorú sors vár. *Elgázolja a villamos.* És ezt annál könnyebben teheti, mert a mozi számára ezt a köztelket a közgyűlés meg nem szavazta és csak ugy sutyomban, jóakaratu elnézés mellett épülhetett föl a kulturintézmény.

Ez a városi urak mai sétájának egyik érdekes eredménye. Nem érdektelens az sem, hogy az indóházi kitérő tekintetben nem jött létre megegyezés és a Múmalommal való csatlakozás sem vihető keresztül, mert a malom már egyszer kérelmezte a kormánytól az iparvasutat, de ezzel elutasították.

Hírek

— **Kellemetlen éjjeli látogató.** *Somogyi* Kató, egy félreeső utcán, egy kis lakásban, szívesen fogadja a látogatókat. De tegnap este majdnem poruljárt. A látogatója, egy előtte teljesen ismeretlen honvéd katona volt, aki igen harciasan kezdett viselkedni. Kirántotta a bajonetjét és vagdalkozni kezdett jobbra-balra. Majd a leánynak szaladt és orditozva leteperte és ráemelte a bajonetjét. *Somogyi* Kati sikoltására bejöttek a házbellek, mire a harcias hadfi elillant.

— **Bezuzott üvegtető.** *Schmötzer* János ma panaszt emelt a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes bezuzta házának üvegtetőjét. Harmincnál több ablakot tört be. A feljelentő megnevezte, hogy kit gyanúsít, aki szerinte ezt a rongálást bosszúból csinálta.

— **Felébredt a régi szerelem.** *Román* István pályaudvari kocsi-rendező jó barátságban állott *Holbichter* Lajos vasuti lakatossal. Tegnap este a lakatos beállított *Román* lakásába és az ott albertben lakó Gyurátz Annát szerelmi ajánlatokkal üldözte. Vala-

jel ment. A tavaszi gerjedelmek okozták-e, hogy a lakatos ittasan kereste fel régi kedvesét, ezt nem tudjuk, de a folytatás igazolja, hogy a férfi nagyon szerelmes lehetett, mert az elutasításra *Román* lakásában nagy izgalmat okozott. Először alaposan elverte már teljesen elhidegült volt kedvesét, majd *Román* Istvánnét és annak leányát is megtépázta. A nagy mikor viszonyuk volt, együtt éltek, de a párti — már régen széjszerelmi kitérőt a rendőr hűtötte le. A lakatost bekísérték s most fabrikálhatja az új kulcsot, ami kegyetlen kedvesének szívét talán újra megnyitja.

— **Neumann M. cs. és kir. udvari szállító ruhaárú cég** Kassa, Fő-utca 27. sz. alatti ruha telepén felszereltsége a legfrissebb modellekkel dicsekedhetik. Raglánok, a legújabb divat szabása szerint, finom angol szövetek dus választékban. Naponkint érkező új áru: férfi és gyermekruha újdonságokban. Divatos színek, első-rangu szabás. A cég árjegyzéket ingyen küld.

— **Váry Gyula tavaszi hirdetésére** és igen szép kirakatára felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Kemény Géza** üzletébe a legújabb divatkelmek, női fehéreneműek gazdag választékban.

— **Divat újdonságok.** A *Kossuth* Lajos és Fő-utca sarkán (a dómmal szemben mostanában városunk legelőkelőbb közönsége gyűl össze, hogy *Gombos* Jenő remek kirakataiban gyönyörködhessek, ahol a tavaszi nődivat újdonságai láthatók. Az újszerű doublé kelmek beleszővött háttal, egyszínű és angol kivitelben, blouse és ruhaselymek, grenadinok, finom mosó árúk, női fehéreneműek és mesés napernyők változatos és érdekes különlegességek. Egész tanulmány a női divat ezen sorozata és a cég impozáns divatkiállítására városunk egyik nevezetességét képezi.

Sínház

— A sárga liliom második előadása is zsufolt ház előtt ment. A A kitünő életképen nagyszerűen kacagott a közönség.

— **A boszorkány vár.** *Millőker*, a híres zeneszerző egyik leghíresebb vig operetjét ujtja fel fel-frissített előadásban a színház. Igen szép énekparti: *Coralie*, melyet *Várad* fog énekelni. *Veront Hornyai*, az ő fiatalos tűzével, kedvével fogja játszani. *Barna*, *Bihari*, *Tihanyi* játszák még a főszerepeket.

— **A zseni.** Nagy Endre kitünő új darabjával szorgalmasan folynak a próbák. A vigjáték ötletei még a próbát is vigábbá teszik, vem lehet eléggé élvezni Nagy Endre kifogyhatatlan szellemét.

Selyem-, gyanju- és mosó-ruhakelme újdonságok

a tavaszi és nyári évadra, az ismert nagy választékban s előkelő ízléssel választva, raktárra érkeztek.

Újdonságok napernyőkben.

Mintákat, árjegyzéket s divatlapot vidékre bérmentve küld a cég

Nagy szőnyeg-raktár.

Kemény Géza

menyasszonyi kelengyék áruháza

Kassán, Fő-utca 32—34. sz

— Az Országos Magyar Zene-egyesület két kiváló művésztagja: **Stefán János** pisztonművész és **Németh Gyula** énekművész a m. kir. Operaház ösztöndíjas tagja és a budapesti Népopera rendes tagja f. évi április 8-án (szombaton) este 8 órakor a Schalkház-szálloda nagytermében művészi hangversenyt tart. A továbbiakra nézve holnapi számunkban részletes ismertetést közlünk

TÁVIRATOK.

Pör Monna-Uanna miatt.

Bpest. ápr. 4. Maeterlinck pört indított Ábrányi Emil és az Opera igazgatója ellen azért, mert darabját engedély nélkül használták fel egy szövegkönyv megírására. A Kuria a szövegkönyvet ma a zár alól feloldotta.

Üldözik a pornografiát.

Bpest. ápr. 4. Az egész országban nyomoznak pornografikus képek után. Ma Pozsonyban egy könyvkereskedésben 2500 ilyen árut foglaltak le. Versecen a pángermán szerkesztője terjesztette a pornográf képeket.

Mulatás után a halálba.

Bécs, ápr. 4. Molnár József magyar komornyik egy mulatóhelyen hasba lőtte magát.

Román nyilatkozat.

Bukarest, ápr. 4. A román belügyminiszter egy interpellációra válaszolva kijelentette, hogy a magyarországi románok ügyeibe nem avatkozik bele.

Schwarz P. butor-kereskedő
KASSA, SZEPSI-UT 4. SZ.
Ajánlja kiváló izlésű butorait, ugymint háló-, ebédlő- és szalon-garnitúráit a legjobb minőségben. 96
Óriási választék.

INGYENES GÁZVEZETÉK.

A t. c. közönségnek szives tudomására hozzuk, hogy mindazon épületekben, melyekben légszuszveték még nincs, megfelelő fogyasztás mellett ilyen légszuszvetékeket

:: teljesen ingyen ::

létesítünk, ha az arra vonatkozó bejelentés f. évi április hó 30-ig Barkózy-utca 4. szám alatti Irodánkban írásbelileg történik. A légszuszvetékek a bejelentések sorrendjében fogantatosítatnak. Bármilyen felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgálunk

Kassai Légszuszgyár igazgatósága.
Irodai telefon-szám: 139. 509

Látta már Ön

a legelegánsabb izlésben utólérhetetlen

Uri divat kiállítást?

hogy a legmodernebb és a legelőkelőbb bel- és külföldi forrásokból beszerzett

uri divat cikkek

nagy választékban verseny áron csakis

Grósz Mór

uri-divat áruházában

Fő-utca 54. (Hadik-palota, a színházzal szemben) kaphatók.

Látod fiam ez a mi cégünk!

MOST

jelent meg az új tavaszi és nyári

ÁRJEGYZÉK!

Kívánatra ingyen küldi

NEUMANN M.
cs. és kir. udv. és kam. szállító

férfi-, fiu- és leányka-ruhatelepe

KASSA
Fő-utca 27. sz.

Katonai felszerelési cikkek

egyéves önkéntesek és tisztek

részére legelőnyösebb bevásárlási hely,

Lichtig Lipót

Fő-utca 103. sz.

Magyar és legjobb!

Megfelel mindkettőnek a hazaságnak és kritikának!

Kassa, Fő-utca 25.